

GEBOUE OMVATTEND AFDELING

OMSKREWE GEBEURTENISSE

1. **Skade aan die hele of 'n deel van die Eiendom** wat in die bylae beskryf word wat aan die Versekerde behoort of waarvoor hy verantwoordelik is as gevolg van die versekerde gevare soos hieronder weergegee, maar slegs indien sodanige gevare in die bylae as ingesluit vermeld is .
2. **Aanspreeklikheid** (indien in die bylae as ingesluit vermeld): Skade waarvoor die Versekerde regtens aanspreeklik word om te betaal as gevolg van die toevallige dood of liggaamlike besering van of siekte van enige persoon (hierna genoem Besering) of toevallige verlies van of fisiese skade aan tasbare eiendom (hierna genoem Skade) wat plaasvind gedurende die versekeringstydperk in, op of rondom die versekerde Eiendom en wat voortspruit uit die Versekerde se eienaarskap daarvan.

OMSKRYWINGS

Eiendom: Tensy andersins ooreengekom en in die bylae aangeteken, is beperk tot:

1. Geboue met inbegrip van alle buitegeboue daarvan gebou van steen, klip, beton of metaal op metaalraamwerk met leiklip-, teël-, metaal-, beton- of asbesdakke;
2. Motorafdakke wat gebou is van steen, klip, beton of metaal op metaalraamwerk met leiklip-, teël-, metaal-, beton- of asbesdakke;
3. Sport- en ontspanningstrukture;
4. Die eienaar of die verhuurder se los en vaste toebehore wat vas is aan die eiendom soos omskryf in 1, 2 en 3 hierbo terwyl daarin en daarop;
5. Mure (behalwe dammure), hekke, hekmotors, hek- en heiningpale, heinings, watertenks en septiese tenks;
6. Beton, geteerde of plaveide oppervlaktes, maar beperk tot paaie, opritte, parkeerareas en voetpaaie;
7. Die eienaar of verhuurder se los en vaste toebehore wat vas is aan die eiendom soos omskryf in 5 en 6 hierbo.

VERSEKERDE GEVARE (maar slegs daardie gevare wat in die bylae as "ingesluit" vermeld is)

Nota: Sommige versekerde gevare sal oor hulle eie spesifieke versekerde bedrae beskik wat in die bylae vermeld word, in welke geval sodanige gevare onderhewig is aan sodanige vermelde versekerde bedrag. Ander versekerde gevare sal nie oor hulle eie spesifieke versekerde bedrae vermeld in die bylae beskik nie, in welke geval sodanige versekerde gevare onderhewig sal wees aan die versekerde bedrag van die item waarop dit van toepassing is in die bylae.

Brand insluitende skade veroorsaak deur rook wat regstreeks voortspruit uit sodanige brand.

Weerlig of donderslag, insluitende skade veroorsaak deur kragstuwings wat regstreeks voortspruit uit sodanige weerligslae.

Ontploffing.

Aardbewing hetsy dit voortspruit uit mynboubedrywighede óf andersins en insluitende skade veroorsaak deur vloedgolwe of toenami's wat regstreeks uit sodanige aardbewing voortspruit.

Weer en water. Vir die doeleindes van hierdie gevaar sal weerskade beteken skade veroorsaak deur storm, wind, water, hael of sneeu.

Hierdie gevaar dek nie:

1. verlies of skade aan Eiendom wat voortspruit uit enige proses wat dit ondergaan en noodsaaklikerwys die gebruik of aanwending van water behels;
2. verlies of skade aan Eiendom veroorsaak deur vloedgolf of tsoenami wat ontstaan as gevolg van 'n aardbewing;
3. verlies of skade aan Eiendom wat keermure is tensy so beskryf en spesifiek as 'n afsonderlike item in die bylae verseker word;
4. slytasie of geleidelikwerkende agteruitgang;
5. verlies of skade aan Eiendom veroorsaak of vererger deur insakking of grondverskuiwing;
6. verlies of skade aan Eiendom veroorsaak of vererger deur die Versekerde se versuim om alle redelike voorsorgmaatreëls te tref vir die instandhouding en veiligheid van die versekerde Eiendom en om enige skade tot 'n minimum te beperk.

Impak. Vir die doeleindes van hierdie gevaar sal impak beteken impak deur:

1. lugvaartuie en ander lugtoestelle of voorwerpe wat daaruit laat val word (insluitende soniese skokgolwe of enige ander skade veroorsaak deur lugvaartuie);
2. rotse, klippe of rotsblokke (behalwe impak veroorsaak deur grondverskuiwing, die opsetlike of voorbedagte of moedswillige daad van enige persoon wat gepleeg word met die bedoeling om sodanige skade aan te rig of impak deur meteoriete, astroïede of soortgelyke liggame wat die aarde se atmosfeer binnekom);
3. diere, bome, antennas, satellietkottels of voertuie met uitsluiting van skade aan sodanige diere, bome, antennas, satellietkottels of voertuie of eiendom in of op sodanige voertuie.

Kwaadwillige beskadiging. Vir die doeleindes van hierdie gevaar sal kwaadwillige beskadiging beteken skade wat regstreeks veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van die opsetlike of voorbedagte of moedswillige daad van enige persoon wat gepleeg word met die doel om sodanige skade te veroorsaak, behalwe skade aan:

1. roerende Eiendom wat
  - 1.1 gesteel word;
  - 1.2 beskadig word in 'n poging om dit of 'n deel daarvan te verwyder uit enige perseel wat deur die Versekerde besit of geokkupeer word;
2. roerende of onroerende Eiendom wat deur diene beskadig word terwyl daar by enige perseel wat deur die Versekerde besit of geokkupeer word in- of uitbreek word of gepoog word om in of uit te breek;
3. onroerende Eiendom wat deur die Versekerde besit of geokkupeer word en wat veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van:
  - 3.1 die verwydering of gedeeltelike verwydering van of enige poging daartoe van; of
  - 3.2 die slooping of gedeeltelike slooping of enige poging daartoe van;die vermelde onroerende Eiendom of enige gedeelte daarvan met die doel om enige deel daarvan te steel.

Met dien verstande dat hierdie gevaar nie die volgende dek nie:

1. skade wat verband hou met of veroorsaak word deur brand of ontploffing;
2. gevolglike of onregstreekse verlies of skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek verseker is;
3. skade wat spruit uit die algehele of gedeeltelike staking van werk of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamheid;
4. skade wat veroorsaak word deur permanente of tydelike besitontneming wat spruit uit konfiskering, kommandering of rekwisisie deur enige wettig ingestelde owerheid;
5. skade wat verband hou met of veroorsaak word deur enige gebeurtenis waarna daar in Algemene uitsluiting 1 (A) (i), (ii), (iii), (iv), (v) of (vi) van hierdie polis verwys word of enige optrede van enige wettig

ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, sodanige gebeurtenis.

Indien die Maatskappy uit hoofde van voorbehoudsbepalings 1 tot 5 hierbo beweet dat hierdie gevaar nie verlies of skade dek nie, rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys.

Gedurende die aanvanklike 30 dae tydperk van onbewoning, sal die Versekerde verantwoordelik wees vir die eerste bedrag betaalbaar wat in die bylae teenoor "Eerste bedrag betaalbaar: % van eis (bykomende bedrag gedurende tydperk van onbewoning van 30 dae)" aangedui is indien enige versekerde geboue of gebou(e) wat die versekerde Eiendom bevat vir 30 opeenvolgende dae of meer onbewoon gelaat word.

Indien die tydperk van onbewoning 30 opeenvolgende dae oorskry, word die versekering ingevolge hierdie gevaar opgeskort vanaf dag 31 ten opsigte van die geraakte Eiendom, tensy die Versekerde voor die plaasvind van enige kwaadwillige skade die skriftelike toestemming van die Maatskappy verkry vir die voortsetting van versekering in terme van hierdie gevaar. Enige uitbreiding van dekking en die bepaling sal geheel en al na goeddunke van die Maatskappy wees. Indien die Maatskappy sodanige skriftelike toestemming verskaf om die opskorting van dekking tersyde te stel, sal die Versekerde verantwoordelik wees vir die eerste bedrag betaalbaar soos aangedui in die bylae teenoor "Eerste bedrag betaalbaar: % van eis (bykomende bedrag gedurende tydperk van onbewoning van meer as 30 dae)" vir enige verlies wat plaasvind gedurende enige ooreengekome verlengde tydperk.

Diefstal (kragdadige en gewelddadige toegang tot of verlating van). Diefstal (of enige poging daartoe) van die gebou se los en vaste toebehoere wat binne-in die gebou of buitegeboue gehou word soos omskryf in punt 1 van die omskrywing van Eiendom op voorwaarde dat sodanige diefstal gepaardgaan met kragdadige en gewelddadige betreding of verlating van sodanige geboue.

Hierdie gevaar sluit skade in aan:

1. sodanige geboue volgende op die kragdadige en gewelddadige toegang of verlating;
2. die eiendom omskryf in punt 5 van die omskrywing van Eiendom, veroorsaak onderwyl daar eerstens toegang verkry is tot die perseel voor daar ingebreek is by die versekerde geboue of onderwyl dit na die tyd verlaat word.

Gedurende die aanvanklike 30 dae tydperk van onbewoning, sal die Versekerde verantwoordelik wees vir die eerste bedrag betaalbaar wat in die bylae teenoor "Eerste bedrag betaalbaar: % van eis (bykomende bedrag gedurende tydperk van onbewoning van 30 dae)" aangedui is indien enige versekerde geboue of gebou(e) wat die versekerde Eiendom bevat vir 30 opeenvolgende dae of meer onbewoon gelaat word.

Indien die tydperk van onbewoning 30 opeenvolgende dae oorskry, word die versekering ingevolge hierdie gevaar opgeskort vanaf dag 31 ten opsigte van die geraakte Eiendom, tensy die Versekerde voor die plaasvind van enige kwaadwillige skade die skriftelike toestemming van die Maatskappy verkry vir die voortsetting van versekering in terme van hierdie gevaar. Enige uitbreiding van dekking en die bepaling sal geheel en al na goeddunke van die Maatskappy wees. Indien die Maatskappy sodanige skriftelike toestemming verskaf om die opskorting van dekking tersyde te stel, sal die Versekerde verantwoordelik wees vir die eerste bedrag betaalbaar soos aangedui in die bylae teenoor "Eerste bedrag betaalbaar: % van eis (bykomende bedrag gedurende tydperk van onbewoning van meer as 30 dae)" vir enige verlies wat plaasvind gedurende enige ooreengekome verlengde tydperk.

Toevallige Skade - Sanitêre ware. Toevallige skade aan sanitêre ware van die versekerde geboue insluitend, maar nie beperk nie, tot baddens, wasbakke, opwasbakke, toiletpanne, spoelbakke, standers en spatplate.

Insakking en grondverskuiwing. Indien die tipe dekking in die bylae teenoor hierdie gevaar as "uitgebrei" aangedui is, is die volgende nie by hierdie gevaar ingesluit nie:

1. skade aan rirole, waterlope, grensmure, tuinmure, keermure, hekke, pale of heinings, tensy dit as 'n aparte item in die bylae verseker is, wat aandui dat hierdie gevaar ingesluit is;
2. skade wat veroorsaak word deur of toeskryfbaar is aan foutiewe ontwerp of konstruksie van, of die verwydering of verswakking van die stut van enige gebou wat op die versekerde perseel geleë is;
3. skade wat veroorsaak word deur of toeskryfbaar is aan werksmense wat besig is met enige strukturele verbouings, toevoegings of herstelwerk aan enige gebou wat op die versekerde perseel geleë is;

4. skade wat veroorsaak word deur of toeskryfbaar is aan uitgrawings bo- of ondergronds, behalwe uitgrawings in die loop van mynboubedrywighede;
5. gevolglike verlies van enige aard hoegenaamd, behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek ingevolge hierdie afdeling verseker is.

Indien die tipe dekking in die bylae teenoor hierdie gevaar as “**beperk**” aangedui is, dan sluit hierdie gevaar bykomend tot punte 1 tot 5 ook nie die volgende in nie:

6. skade aan skermure, opritte, plaveisel, omliggende swembadarea en tennisbane;
7. skade veroorsaak deur of toeskryfbaar aan saamtrekking/inkrimping en/of die uitsetting van grond veroorsaak deur die vogtigheid/klammigheid of vogninhoud van sodanige grond soos ondervind in klei en ander soortgelyke grondtipes;
8. skade veroorsaak deur of wat toeskryfbaar is aan onvoldoende kompaktering van vulgrond.

Indien die Maatskappy in enige geregtelike aksie, geding of ander verrigting beweer dat skade uit hoofde van uitsluitings 1 tot 8 nie deur hierdie gevaar gedek word nie, rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys.

Kragstuwing met dien verstande dat hierdie gevaar nie kragstuwings dek wat direk uit weerlig voortspruit nie.

Oproer en staking (behalwe RSA en Namibië). Vir die doeleindes van hierdie gevaar sal oproer en staking beteken skade wat regstreeks veroorsaak word deur of deur middel van of as gevolg van:

1. burgerlike onrus, arbeidsonluste, oproer, staking of uitsluiting;
2. die optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met enige gebeurtenis waarna in 1 hierbo verwys word.

Met dien verstande dat hierdie gevaar nie die volgende dek nie:

1. verlies of skade wat binne die Republiek van Suid-Afrika en Namibië plaasvind;
2. gevolglike of onregstreekse verlies of skade van enige aard of beskrywing hoegenaamd, behalwe verlies aan huurgeld indien dit spesifiek verseker is;
3. verlies of skade wat spruit uit die algehele of gedeeltelike staking van werk of die vertraging of onderbreking of staking van enige proses of werksaamheid;
4. verlies of skade wat veroorsaak word deur permanente of tydelike besitontneming wat spruit uit die konfiskering, kommandering of rekwisisie deur enige wettig ingestelde owerheid;
5. verlies of skade wat verband hou met of veroorsaak word deur enige gebeurtenis waarna daar in Algemene uitsluiting 1 (A) (ii), (iii), (iv), (v) of (vi) van hierdie polis verwys word of enige optrede van enige wettig ingestelde owerheid by die beheer, voorkoming of onderdrukking van, of terwyl daar op enige ander wyse gehandel word met, enige sodanige gebeurtenis.

Indien die Maatskappy uit hoofde van voorbehoudsbepalings 1 tot 5 hierbo beweer dat hierdie gevaar nie verlies of skade dek nie, rus die las op die Versekerde om die teendeel te bewys.

Diefstal van verhuurder se los en vaste toebehore wat die eiendom is soos omskryf in punte 4 en 7 van die omskrywing van Eiendom.

Hierdie gevaar sluit verder skade in aan die eiendom soos omskryf ingevolge punte 1, 2, 3, 5 en 6 van die omskrywing van Eiendom veroorsaak:

1. onderwyl daar eerstens toegang verkry word tot die perseel, geboue of strukture gedurende sodanige diefstal of onderwyl dit na die tyd verlaat word;
2. in die proses van die losmaak of verwydering van die genoemde los en vaste toebehore van die Eiendom waaraan dit vas was.

Gedurende die aanvanklike 30 dae tydperk van onbewoning, sal die Versekerde verantwoordelik wees vir die eerste bedrag betaalbaar wat in die bylae teenoor “Eerste bedrag betaalbaar: % van eis (bykomende bedrag gedurende tydperk van onbewoning van 30 dae)” aangedui is indien enige versekerde geboue of gebou(e) wat die

versekerde Eiendom bevat vir 30 opeenvolgende dae of meer onbewoon gelaat word.

Indien die tydperk van onbewoning 30 opeenvolgende dae oorskry, word die versekering ingevolge hierdie gevaar opgeskort vanaf dag 31 ten opsigte van die geraakte Eiendom, tensy die Versekerde voor die plaasvind van enige kwaadwillige skade die skriftelike toestemming van die Maatskappy verkry vir die voortsetting van versekering in terme van hierdie gevaar. Enige uitbreiding van dekking en die bepaling sal geheel en al na goeddunke van die Maatskappy wees. Indien die Maatskappy sodanige skriftelike toestemming verskaf om die opskorting van dekking tersyde te stel, sal die Versekerde verantwoordelik wees vir die eerste bedrag betaalbaar soos aangedui in die bylae teenoor "Eerste bedrag betaalbaar: % van eis (bykomende bedrag gedurende tydperk van onbewoning van meer as 30 dae)" vir enige verlies wat plaasvind gedurende enige ooreengekome verlengde tydperk.

Toevallige skade – Glas. Toevallige breekskade van:

1. glas in vensters, dakvensters, deure, waaiertent en verandas;
2. spieëlglas

wat deel uitmaak van die vaste dele van die versekerde gebou(e).

Toevallige skade – Glas van stowe en oonde. Toevallige skade aan glas wat deel uitmaak van enige stoof of oond wat ingeboude vaste toebehore van die versekerde geboue uitmaak.

Toevallige skade – Masjinerie. Skielike en onvoorsiene toevallige skade aan die masjinerie van swembaddens, Jacuzzi's, boorgate (uitgesluit windpompe), sprinkel besproeiingstelsels, elektriese hekke en motorhuisdeure, maar uitgesluit skade veroorsaak deur of wat voortspruit uit slytasie of geleidelikwerkende agteruitgang.

Toevallige skade - Antennas, maste en satellietkottels. Toevallige skade aan antennas, maste (insluitende weerligmaste) en satellietkottels.

Eksterne uithangborde, blindings en afdakke. Skade aan:

1. eksterne uithangborde, blindings, afdakke, tekens en aanwysborde op die Versekerde se perseel wat die eiendom van die Versekerde is of waarvoor hy verantwoordelik is;
2. tekens en aanwysborde wat die Versekerde se bedryf adverteer, die eiendom van die Versekerde of waarvoor hy verantwoordelik is wat aangebring is op die Versekerde se sypaadjie

deur enige versekerde gevaar wat as ingesluit aangedui is onder 'n versekerde gebou by die spesifieke perseel op die bylae.

Lekkasje van olies en chemikalieë (in die vorm van vloeistowwe, gasse of dampe) vanuit tenks, pype of apparaat, maar uitgesluit verlies of skade as gevolg van lekkasje weens slytasie of ander geleidelikwerkende oorsake van die tenks, pype of apparate.

Verlies van sodanige olies of chemikalieë sal ingesluit wees in die dekking ingevolge hierdie gevaar met dien verstande dat slegs olies en chemikalieë in tenks, pype of apparate wat 'n integrale deel van die versekerde Eiendom uitmaak, ingevolge hierdie afdeling gedek sal wees.

Indien "eerste verlies" teenoor "lekkasje opsie" in die bylae aangetoon word, word die eweredigheidsvoorwaarde slegs vir die doeleindes van hierdie gevaar wat hierna uiteengesit is, vervang deur die volgende:

"Indien die versekerde Eiendom, by die aanvang van enige skade aan sodanige Eiendom deur lekkasie of ontleding, gesamentlik meer werd is as die versekerde bedrag wat direk onder sodanige item in die bylae aangedui is, is die Maatskappy ingevolge hierdie gevaar alleenlik aanspreeklik vir dié deel van die eerste verlies versekerde bedrag wat in die bylae onder hierdie gevaar aangedui is in die verhouding waarin die versekerde bedrag teenoor hierdie item staan tot die totale waarde van sodanige Eiendom en word die Versekerde sy eie versekeraar geag vir die verskil en dra hy dienoreenkomstig 'n eweredige deel van die verlies. Elke item, indien daar meer as een is, waarop hierdie gevaar van toepassing is, is afsonderlik aan hierdie voorwaarde onderworpe."

SPEKIFIEKE VOORWAARDES

Eweredigheid

Indien die versekerde Eiendom by die aanvang van enige skade aan sodanige Eiendom deur enige gevaar

waarteen dit verseker is gesamentlik meer werd is as die bedrag waarteen dit verseker is, word die Versekerde sy eie versekeraar vir die verskil geag en dra hy dienooreenkomstig 'n eweredige deel van die verlies. Elke item, indien daar meer as een is, is afsonderlik aan hierdie voorwaarde onderworpe.

Hierdie voorwaarde sal nie van toepassing wees nie op enige verlies vir die volgende versekerde gevare en uitbreidings:

1. Versekerde gevaar van diefstal van verhuurder se los en vaste toebehore
2. Versekerde gevaar van toevallige skade -Aantennas, maste en satellietskottels
3. Versekerde gevaar van toevallige skade – Glas
4. Versekerde gevaar van toevallige skade – Glas van stowe en oonde
5. Versekerde gevaar van toevallige skade – Masjinerie
6. Versekerde gevaar van toevallige skade – Sanitêre ware
7. Eksterne uithangborde, blindings en afdakke
8. Versekerde gevaar van kragstuwing
9. Uitbreiding vir waterpype

Versekerde bedrag – Aanspreeklikheid (omskrewe gebeurtenis 2)

Die maksimum bedrag betaalbaar deur die Maatskappy soos beperk deur die versekerde bedrag in die bylae sal insluitend wees van enige regskoste wat deur 'n eiser of enige getal eisers van die Versekerde verhaalbaar is en ander koste en uitgawes wat met die Maatskappy se toestemming aangegaan word vir enige enkele gebeurtenis of reeks gebeurtenisse met een oorspronklike oorsaak of bron.

SPEKIFIEKE UITSLUITINGS

Die Maatskappy stel nie die Versekerde ingevolge die omskrewe gebeurtenis van Aanspreeklikheid skadeloos ten opsigte van die volgende nie:

1. Besering of Skade wat opgedoen word deur:
  - 1.1 enige lid van dieselfde huishouding as die Versekerde;
  - 1.2 enige persoon wat ingevolge 'n diens- of vakleerlingskapkontrak in die Versekerde se diens is, en wat regstreeks ontstaan uit en in die loop van sodanige diens by die Versekerde;
  - 1.3 enige ander persoon en wat spruit uit die eienaarskap van of die gebruik deur of namens die Versekerde van meganiesaangetrewe voertuie (behalwe trapfietse en grassnyers);
2. Skade aan eiendom
  - 2.1 wat aan die Versekerde behoort;
  - 2.2 wat in die bewaring of onder die beheer van die Versekerde of enige werknemer van die Versekerde is;
  - 2.3 wat veroorsaak word deur vibrasie of die verwydering of verswakking of versteuring van die stut van enige grond, gebou of ander struktuur;
3. aanspreeklikheid wat volgens 'n ooreenkoms aanvaar word, tensy die Versekerde niteenstaande sodanige ooreenkoms aanspreeklik sou gewees het;
4. aanspreeklikheid ten opsigte van Besering, Skade of verlies aan die gebruik van eiendom wat regstreeks of onregstreeks veroorsaak word deur deursypeling, besoedeling of kontaminasie, altyd met dien verstande dat hierdie uitsluiting nie van toepassing is nie waar sodanige deursypeling, besoedeling of kontaminasie deur 'n skielike, onbeplande en onvoorsiene gebeurtenis veroorsaak word (hierdie uitsluiting brei nie die polis uit om enige aanspreeklikheid te dek wat, by die afwesigheid van hierdie uitsluiting, nie ingevolge hierdie polis verseker sou gewees het nie);
5. die koste van die verwydering, vernietiging of opruiming van deursypelende, besoedelende of kontaminerende stowwe, tensy die deursypeling, besoedeling of kontaminasie deur 'n skielike, onbeplande en onvoorsiene gebeurtenis veroorsaak word (hierdie uitsluiting brei nie die polis uit om enige

aanspreeklikheid te dek wat, by die afwesigheid van hierdie uitsluiting, nie ingevolge hierdie polis verseker sou gewees het nie);

6. boetes, strafvoltagekings, straf-, bestraffende of wraaksugtige skadevergoeding;
7. skadevergoeding ten opsigte van uitsprake in die eerste instansie gelewer of verkry in 'n ander hof as 'n hof met bevoegde jurisdiksie binne die Republiek van Suid-Afrika, Namibië, Botswana, Lesotho en Swaziland;
8. regskoste en -uitgawes wat deur enige eiser van die Versekerde verhaal is en wat nie aangegaan en verhaalbaar is in die gebied wat in 7 hierbo beskryf word nie.

KLOUSULES EN UITBREIDINGS

Andersins onderhewig aan die terme, uitsluitings en voorwaardes van hierdie afdeling en die Algemene afdeling (waarvan alles geldig en toepaslik bly, tensy spesifiek hieronder geskrap of verander), word die dekking ingevolge hierdie afdeling verander of uitgebrei soos hieronder uiteengesit onder elke uitbreiding en klousule (maar waar van toepassing soos hieronder aangedui, slegs indien sodanige uitbreidings en klousules as ingesluit in die bylae vermeld word) onderhewig aan enige versekerde bedrae of eerste bedrae betaalbaar soos vermeld in die bylae onder elke uitbreiding.

Kapitaaltoevoegings (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Die versekering ingevolge hierdie afdeling dek verbouings, toevoegings en verbeterings (maar nie waardevermeerdering bo die versekerde bedrag(e) nie) aan of tot die Eiendom vir 'n bedrag van hoogstens die persentasie (soos in die bylae vermeld) van die bedrag waarteen dit verseker is, met dien verstande dat die Versekerde onderneem om die Maatskappy elke kwartaal (of elke maand, indien die premies maandeliks per debietorder betaal word) van sodanige verbouings, toevoegings en verbeterings in kennis te stel en die toepaslike bykomende premie daarop te betaal.

Koste van sloping (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Die versekering ingevolge hierdie afdeling sluit die koste in wat noodsaaklikerwys deur die Versekerde aangegaan word ten opsigte van die sloping van versekerde eiendom en/of die verwydering van puin en die verskaffing, oprigting en instandhouding van skuttings wat vereis word gedurende sloping, terreinopruiming en/of boubedrywighede na skade aan die versekerde Eiendom weens 'n omskrewe gebeurtenis, met dien verstande dat die totale bedrag wat verhaalbaar is, hoogstens die versekerde bedrag op die Eiendom wat geraak word, behoort.

Die Maatskappy betaal nie vir enige koste of uitgawe nie:

1. wat aangegaan word vir die verwydering van puin behalwe vanaf die terrein van sodanige Eiendom wat vernietig of beskadig is en die gebied onmiddellik aangrensend aan sodanige terrein;
2. wat voortspruit uit besoedeling of kontaminasie van eiendom wat nie ingevolge hierdie polis/afdeling verseker is nie.

Brandbluskoste (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Enige koste wat verband hou met die blus of bestryding van brand, word geag skade aan die versekerde Eiendom te wees en is betaalbaar benewens enige ander betaling waarvoor die Maatskappy ingevolge hierdie afdeling aanspreeklik mag wees, met dien verstande dat die Versekerde regtens aanspreeklik is vir sodanige koste en die versekerde Eiendom deur die brand bedreig is.

Waterverhittingstoestelle, waterhouers, watertanks, waterapparate of waterpype (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Die bars en ander toevallige skade aan bogenoemde eiendom (hierna in hierdie uitbreiding en in die bylae genoem waterverhittingstoestelle) van die Versekerde, wat in die geboue en strukture soos in die bylae vermeld, geïnstalleer is en deel vorm daarvan, met dien verstande dat:

1. hierdie uitbreiding dek nie verlies veroorsaak deur strukturele foute, gebrekkige ontwerp of swak vakmanskap

van die bogenoemde eiendom nie;

2. slegs waterverhittingstoestelle wat verklaar en in die bylae vermeld is, is ingevolge hierdie uitbreiding gedek;
3. slegs waterpype wat gekoppel is aan en binne 1 meter van die versekerde waterverhittingstoestel, waterhouer, watertenk of waterapparaat, geleë is, is ingevolge hierdie uitbreiding gedek;
4. die Spesifieke Voorwaarde van eweredigheid word vir die doeleindes van hierdie uitbreiding herbewoord om te lees:

“Indien die werklike aantal waterverhittingstoestelle wat bestaan by die aanvang van enige bars- of ander toevallige skade aan sodanige Eiendom, meer is as die aantal waterverhittingstoestelle wat in die bylae vermeld word, dra die Versekerde ‘n eweredige deel van die verlies in die verhouding waarin die aantal wat in die bylae vermeld word, staan tot die werklike aantal wat bestaan. Elke gebou wat waterverhittingstoestelle bevat wat in terme van hierdie uitbreiding verseker is en elke tipe waterverhittingstoestel, indien meer as een in die bylae vermeld word, is afsonderlik aan hierdie voorwaarde onderworpe.

Instandhouding van waterverhittingstoestel (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Hierdie afdeling word uitgebrei om dekking te verskaf vir die koste van herstel of vervanging van foutiewe elemente, termostate of kleppe.

Prysaanpassing (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Om voorsiening te maak vir prysaanpassing, word die versekerde bedrae van die versekerde Eiendom, soos aangedui in die bylae, outomaties soos volg verhoog:

Gedurende die versekeringstydperk: Gedurende die versekeringstydperk (of die twaalf agtereenvolgende maande vanaf die intree- of hernuwingsdatum indien hierdie polis nie ‘n jaarlikse kontrak is nie), word die versekerde bedrag(-e) verhoog met daardie deel van die persentasie soos in die bylae teenoor “Eerste jaar %” gespesifiseer as die verhouding wat die aantal dae sedert die aanvang van sodanige tydperk uitmaak van die geheel van sodanige tydperk. Tensy anders ooreengekom, is hierdie voorbehoudsbepalings slegs van toepassing op die versekerde bedrag(-e) wat ten tyde van die aanvang van die versekeringstydperk van krag is.

Na die versekeringstydperk: Indien, opvolgend tot ‘n eis, enige herstel of herstelproses aan die versekerde eiendom nie afgehandel is teen die einde van die versekeringstydperk nie, sal verdere inflasiekoste wat opgeloopt word wat buite die beheer of invloed van die Versekerde tot en met finale herstel of vervanging afgehandel is, deur die Maatskappy gedek word soos hieronder uiteengesit:

Tweede jaar %: Indien in die bylae vermeld, sal die versekerde bedrag wat gedurende die versekeringstydperk, waarbinne die eis plaasgevind het, bestaan het (soos verhoog deur die bepaling wat hierbo uiteengesit is onder “gedurende die versekeringstydperk”), verder verhoog word deur die persentasie in die bylae teenoor “Tweede jaar %” gespesifiseer.

Derde jaar %: Indien in die bylae vermeld en indien die herstel of vervanging nie afgehandel is na die verstryking van 12 maande na die versekeringstydperk waarbinne die eis plaasgevind het nie, sal die versekerde bedrag soos verhoog deur die “Tweede jaar %”, verder verhoog word deur die persentasie in die bylae teenoor “Derde jaar %” gespesifiseer.

Vierde jaar %: Indien in die bylae vermeld en indien die herstel of vervanging nie afgehandel is na die verstryking van 24 maande na die versekeringstydperk waarbinne die eis plaasgevind het nie, sal die versekerde bedrag soos verhoog deur die “Derde jaar %”, verder verhoog word deur die persentasie in die bylae teenoor “Vierde jaar %” gespesifiseer.

Vyfde jaar %: Indien in die bylae vermeld en indien die herstel of vervanging nie afgehandel is na die verstryking van 36 maande na die versekeringstydperk waarbinne die eis plaasgevind het nie, sal die versekerde bedrag soos verhoog deur die “Vierde jaar %”, verder verhoog word deur die persentasie in die bylae teenoor “Vyfde jaar %” gespesifiseer.

By elke hernuwingsdatum moet die Versekerde die Maatskappy in kennis stel van die bedrag(-e) wat verseker moet word vir die komende versekeringstydperk en enige veranderde persentasies ten opsigte

van inflasiebeskerming. By versuim daarvan sal die versekerde bedrag(-e) dieselfde bly soos wat dit in die vorige versekeringstydperk van toepassing was asof die inflasieverhogings in terme van hierdie klousule nie toegepas is nie.

Aanspreeklikheid (van toepassing indien Aanspreeklikheid as ingesluit in die bylae aangedui word)

1. Indien meer as een Versekerde in die bylae vermeld word, stel die Maatskappy elke Versekerde afsonderlik, en nie gesamentlik nie, skadeloos en enige aanspreeklikheid wat tussen sodanige Versekerdes ontstaan word hanteer asof afsonderlike polisse aan elk uitgereik is, met dien verstande dat die totale aanspreeklikheid van die Maatskappy nie verhoog word bó die versekerde bedrag wat in die bylae vermeld word nie.
2. Met dien verstande dat die totale aanspreeklikheid van die Maatskappy nie verhoog word bó die versekerde bedrag wat in die bylae vermeld word nie, stel die Maatskappy ook, asof 'n afsonderlike polis aan elkeen uitgereik is, die volgende skadeloos:
  - 2.1 in geval van die dood van die Versekerde, enige persoonlike verteenwoordiger van die Versekerde ten opsigte van aanspreeklikheid wat deur die Versekerde opgeloop is;
  - 2.2 enige vennoot of direkteur of lid of werknemer van die Versekerde (indien die Versekerde dit verlang) teen enige eis waarvoor die Versekerde op skadeloosstelling ingevolge hierdie versekering geregtig is.
3. Algemene uitsluiting 1 word slegs ten opsigte van die Aanspreeklikheid omskrewre gebeurtenis geskrap en deur die volgende vervang:

“Die omskrewre gebeurtenis van Aanspreeklikheid dek nie besering, skade of aanspreeklikheid regstreeks of onregstreeks veroorsaak deur of in verband met of as gevolg van oorlog, inval, die optrede van 'n buitelandse vyand, vyandelikhede (hetsy oorlog verklaar is of nie), burgeroorlog, muitery, opstand, rebellie, revolusie, militêre of geïsurpeerde gesag nie.”
4. Indien, ten tyde van enige voorval wat aanleiding gee tot 'n eis ingevolge die omskrewre gebeurtenis van Aanspreeklikheid, skadeloosstelling ingevolge enige ander versekering verskaf word, dra die omskrewre gebeurtenis van Aanspreeklikheid nie saam met enige ander versekering by nie, behalwe met betrekking tot enige oorskryding bó die bedrag wat deur sodanige ander versekering betaalbaar is.
5. Nieteenstaande Spesifieke uitsluiting 3, indien die Versekerde (as die eienaar van die persele wat in die bylae gespesifiseer word) ingevolge 'n kontrak met 'n sekuriteitsfirma werknemers van sodanige firma in diens geneem het om die Versekerde se eiendom in die loop van die besigheid van die Versekerde vermeld in die bylae of persone te beskerm, regtens aanspreeklik gehou word vir die handeling of versuim van die werknemers van die sekuriteitsfirma in die loop van hulle diens by hierdie persele, sluit die omskrewre gebeurtenis van Aanspreeklikheid sodanige regsanspreeklikheid in tot die mate waartoe hierdie skadeloosstelling ingevolge hierdie omskrewre gebeurtenis verskaf sou gewees het indien die vermelde werknemers ingevolge 'n dienskontrak by die Versekerde, en nie die sekuriteitsfirma nie, in diens was maar slegs tot hoogstens die versekerde bedrag vermeld in die bylae teenoor Aanspreeklikheid.

Indien die sekuriteitsfirma ten tyde van die plaasvind van 'n gebeurtenis wat tot 'n eis aanleiding gee ten opsigte van dieselfde gebeurtenis op skadeloosstelling ingevolge enige ander polis geregtig is, is die Maatskappy nie aanspreeklik om enige betaling te maak nie behalwe ten opsigte van enige bedrag bó die bedrag wat ingevolge sodanige ander polis betaalbaar is.

Verbandhouer

Die belang van enige verbandhouer in die versekering ingevolge hierdie afdeling word nie benadeel deur enige optrede of versuim aan die kant van die verbandgewer wat sonder die verbandhouer se medewete geskied nie. Die verbandhouer moet die Maatskappy egter daarvan verwittig sodra hy van enige sodanige optrede of versuim bewus word en hy is verantwoordelik vir enige bykomende premie wat betaalbaar is vanaf die datum waarop enige verhoogde risiko ingevolge hierdie klousule deur die Maatskappy aanvaar word.

Munisipale plan ondersoekgelde (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Die versekering ingevolge hierdie afdeling sluit munisipale plan ondersoekgelde in, met dien verstande dat die totale bedrag wat ingevolge enige item verhaalbaar is, hoogstens die versekerde bedrag ten opsigte van die versekerde Eiendom wat aldus geraak word, behoort.

Verhinderings van toegang (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Indien eiendom gedurende die versekerings tydperk binne 'n radius soos in die bylae vermeld, vanaf die persele vermeld in die bylae verloor of beskadig word as gevolg van 'n versekerde gevaar en dit verhinder of belemmer die gebruik van of toegang tot die Eiendom wat kragtens hierdie afdeling verseker word, betaal die Maatskappy vir enige verlies aan huurgeld wat die Versekerde as gevolg daarvan ly tot hoogstens die persentasie (soos in die bylae teenoor "Versekerde bedrag (%)" vermeld) van die versekerde bedrag van toepassing op die geraakte Eiendom. Die berekening van die verlies aan huurgeld word gegrond op die huurgeld betaalbaar onmiddellik voor die verlies of skade of die gelykstaande huurgeldwaarde daarvan.

Professionele fooie (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Die versekering ingevolge die versekerde Eiendom sluit professionele gelde in, insluitende maar nie beperk nie tot argitek- en bourekenaarsgelde (vir beramings, planne, spesifikasies, bestekopnames, tenders en toesig) wat noodsaaklikerwys aangegaan word om die versekerde Eiendom te herstel of te vervang ná skade weens 'n versekerde gevaar, maar in geen geval oorskry dit die persentasie soos aangedui in die bylae van die bedrag wat betaalbaar is ten opsigte van sodanige skade nie en met dien verstande dat die totale verhaalbare bedrag hoogstens die versekerde bedrag van die Eiendom wat geraak word, behoort.

Die bedrag wat betaalbaar is ten opsigte van sodanige gelde sluit nie onkoste in wat aangegaan is in verband met die voorbereiding van die Versekerde se eis nie.

Vereistes van openbare owerhede (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Die versekering ingevolge hierdie afdeling sluit sodanige bykomende herstel- of herbouingskoste in wat ten opsigte van die beskadigde Eiendom aangegaan word, alleenlik weens die noodsaaklikheid om te voldoen aan bou- of ander regulasies wat opgestel is ingevolge enige wet van die parlement of ordonnansie van enige provinsiale, munisipale of ander plaaslike owerheid, met dien verstande dat:

1. die bedrag wat ingevolge hierdie uitbreiding verhaalbaar is, nie die volgende insluit nie:
  - 1.1 die koste wat aangegaan word ter voldoening aan enige van die bogenoemde regulasies:
    - 1.1.1 ten opsigte van skade wat voorgekom het voordat hierdie klousule toegestaan is;
    - 1.1.2 ten opsigte van skade wat nie ingevolge hierdie afdeling verseker is nie;
    - 1.1.3 ingevolge waarvan kennis aan die Versekerde gegee is voordat die skade plaasgevind het;
    - 1.1.4 ten opsigte van onbeskadigde Eiendom, onbeskadigde dele van die Eiendom, behalwe fundamente (tensy fundamente spesifiek uitgesluit word by hierdie versekering) van dié deel wat beskadig is;
  - 1.2 die bykomende koste wat nodig sou gewees het om die beskadigde Eiendom te herstel tot 'n toestand wat gelyk is aan sodanige eiendom se toestand toe dit nuut was, indien die noodsaaklikheid om aan enige van die bogenoemde regulasies te voldoen nie ontstaan het nie;
  - 1.3 die bedrag van enige tarief, belasting, heffing, ontwikkelings- of ander uitgawe of aanslag wat uit waardevermeerdering voortspruit en wat betaalbaar mag wees ten opsigte van die Eiendom of deur die eienaar daarvan weens voldoening aan enige van die bogenoemde regulasies;
- 2 die herstel- of herbouwerk moet met redelike spoed begin en uitgevoer word en dit mag in die geheel of gedeeltelik op 'n ander terrein uitgevoer word (indien bogenoemde regulasies dit vereis), onderworpe daaraan dat die aanspreeklikheid van die Maatskappy ingevolge hierdie klousule nie daardeur verhoog word nie;
- 3 indien die aanspreeklikheid van die Maatskappy ingevolge enige item van hierdie afdeling, afgesien van hierdie klousule, verminder word deur die toepassing van enige van die bepalings, uitsluitings en voorwaardes van hierdie afdeling, die aanspreeklikheid van die Maatskappy ingevolge hierdie klousule ten opsigte van enige sodanige item in dieselfde verhouding verminder word;
- 4 die totale bedrag wat verhaalbaar is ingevolge enige item van hierdie afdeling, hoogstens die bedrag behoort wat daarvolgens verseker is.

Hooftoevoerverbindings (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Hierdie afdeling word uitgebrei om toevallige skade te dek aan water-, riool-, gas-, elektrisiteit- en telekommunikasieverbindings, die eiendom van die Versekerde of waarvoor hy regtens verantwoordelik is tussen die versekerde eiendom en die hooftoevoerverbindingspunt.

Spoorweg- en ander subrogasie

Die Versekerde word nie benadeel nie deur die ondertekening van Transnet se besteldiensvrywaring insake gevaarlike persele of ander spesiale ooreenkomste met die Transnet-administrasie betreffende private silyne of soortgelyke ooreenkomste met ander staatsliggame.

Herstelwaardevoorwaardes

Ingeval die Eiendom beskadig word, is die grondslag waarop die bedrag betaalbaar bereken moet word, die koste van die vervanging of herstel op dieselfde terrein met Eiendom van dieselfde soort of aard maar nie beter of omvangryker nie as die versekerde Eiendom toe dit nuut was,

met dien verstande dat:

1. die vervangings- of herstelwerk (wat uitgevoer mag word op 'n ander terrein en op enige manier wat vir die Versekerde se vereistes geskik is, onderworpe daaraan dat die aanspreeklikheid van die Maatskappy nie daardeur verhoog word nie) met redelike spoed begin en uitgevoer word, anders word geen betaling gedoen b6 en behalwe die bedrag wat betaalbaar sou gewees het indien hierdie herstelwaardevoorwaarde nie hierby ingelyf was nie;
2. totdat uitgawe deur die Versekerde aangegaan is ter vervanging of herstel van die Eiendom, die Maatskappy nie aanspreeklik is vir enige betaling b6 die bedrag wat betaalbaar sou gewees het indien hierdie voorwaardes nie hierby ingelyf was nie;
3. indien, op die tydstip van vervanging of herstel, die bedrag wat die koste verteenwoordig wat aangegaan sou gewees het ter vervanging of herstel as die hele versekerde Eiendom beskadig was, die bedrag oorskry waarteen dit verseker is by die aanvang van enige skade aan sodanige Eiendom deur 'n omskrewe gebeurtenis, die Versekerde geag word sy eie versekeraar te wees vir die verskil en hy dienooreenkomstig 'n eweredige deel van die verlies moet dra. Elke item van hierdie afdeling (indien daar meer as een is) waarop hierdie voorwaardes van toepassing is, is afsonderlik aan hierdie bepaling onderworpe;
4. hierdie voorwaardes van nul en gener waarde is nie, en die bedrag betaalbaar sal terugkeer na die redelike markwaarde, indien:
  - 4.1 die Versekerde versuim om binne ses maande vanaf die datum van skade of sodanige verdere tydperk as wat die Maatskappy skriftelik mag toelaat, die Maatskappy in kennis te stel van sy voorneme om die Eiendom te vervang of te herstel;
  - 4.2 die Versekerde nie in staat is nie of onwillig is om die Eiendom op dieselfde of 'n ander terrein te vervang of te herstel.

Huur (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Verlies aan huurgeld weens die feit dat die versekerde Eiendom sodanig beskadig word (deur enige van die gespesifiseerde gevare wat in die bylae as "ingesluit" vermeld is) dat dit onverhuurbaar is (insluitend gedeeltelik onverhuurbaar), maar slegs vir die tydperk wat vir vervanging nodig is (en vir 'n bedrag van hoogstens die persentasie soos vermeld in die bylae teenoor "Versekerde bedrag (%)") van die bedrag waarteen die geraakte Eiendom verseker is. Die berekeningsgrondslag is die huurgeld wat betaalbaar is onmiddellik voor die skade of die ekwivalent daarvan in huurwaarde.

Tydlike verwydering (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Behalwe in die mate waarin dit andersins verseker is, word die verhuurder se los en vaste toebehore gedek terwyl dit tydelik na enige ander perseel verskuif word, insluitende transito per pad, spoor of binnelandse waterweg op enige plek binne die Republiek van Suid-Afrika, Namibië, Botswana, Lesotho, Swaziland, Zimbabwe, Malawi en Mosambiek, met dien verstande dat:

1. tensy sodanige tydelike verwydering gedoen is vir die doeleindes van skoonmaak, opknapping, herstel of soortgelyke proses, sal die Maatskappy se aanspreeklikheid hoogstens die persentasie (soos vermeld in die bylae) beloop van die toepaslike gebou se versekerde bedrae;

2. die bedrag wat ingevolge hierdie uitbreiding betaalbaar is, hoogstens die bedrag is wat betaalbaar sou gewees het indien die skade op die deel van die perseel plaasgevind het waarvandaan die Eiendom tydelik verwyder is.

Huurders

Die Maatskappy se aanspreeklikheid teenoor die Versekerde word nie geraak deur enige optrede of versuim aan die kant van enige huurder (behalwe die Versekerde) wat sonder die Versekerde se medewete geskied nie. Die Versekerde moet die Maatskappy egter van enige sodanige optrede of versuim wat strydig is met die bepaling, uitsluitings of voorwaardes van hierdie afdeling in kennis stel sodra hy daarvan bewus word en is verantwoordelik vir enige bykomende premie wat betaalbaar is vanaf die datum waarop enige verhoogde risiko deur die Maatskappy aanvaar word.

Waterpype (indien in die bylae as ingesluit vermeld)

Die bars en ander toevallige skade aan waterpype, die eiendom van die Versekerde, wat by die geboue of strukture soos in die bylae vermeld, geïnstalleer is en deel vorm daarvan met dien verstande dat:

1. hierdie uitbreiding nie strukturele foute, gebrekkige ontwerp, swak vakmanskap, slytasie of geleidelike agteruitgang dek nie (insluitende die geleidelike werking van lig of klimaats- of atmosferiese toestande) van enige waterpyp(e);
2. slegs waterpype verder as 1 meter van die versekerde waterverhittingstoestel, waterhouer, watertenk of waterapparaat is ingevolge hierdie uitbreiding gedek.